

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3766/2565

บริษัท ม. โจทก์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ, พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ, พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 70, พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 72, พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 25 ฉ, พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้เป็นการดำเนินการตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ โดยผู้มีส่วนได้เสียขอให้ตรวจสอบว่าการประดิษฐ์ที่ได้รับอนุสิทธิบัตรมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ หรือไม่ หลังจากมีการยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคหนึ่ง แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการประดิษฐ์และทำรายงานการตรวจสอบเสนอต่ออธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคสอง เมื่ออธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญามีการพิจารณารายงานการตรวจสอบดังกล่าวแล้ว เห็นว่าการประดิษฐ์ไม่มีลักษณะตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ จึงมีคำสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงและแจ้งคำสั่งให้โจทก์ทราบ โดยโจทก์ยื่นคำแถลงแสดงเหตุผลของตนแล้วตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคสี่ ตอนต้น หลังจากสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องพิจารณาว่าการประดิษฐ์นั้นมีลักษณะตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ หรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาวินิจฉัยว่า การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 มีลักษณะทางเทคนิคแตกต่างไปจากงานที่ปรากฏอยู่แล้วเฉพาะข้อถ้อยคำข้อที่ 10 และกำหนดเงื่อนไขให้โจทก์แก้ไขข้อถ้อยคำสิทธิใหม่โดยให้ระบุขอบเขตความคุ้มครองให้ชัดเจนเฉพาะข้อถ้อยคำที่แตกต่างดังกล่าวเท่านั้น เห็นได้ว่า คำวินิจฉัยดังกล่าวได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับความใหม่ของอนุสิทธิบัตรดังกล่าวพร้อมแสดงผลไว้ครบถ้วนแล้ว แต่ที่อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่ได้ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรเพื่อเพิกถอนอนุสิทธิบัตรก็เนื่องจากเห็นว่าหากโจทก์ยอมแก้ไขข้อถ้อยคำสิทธิใหม่โดยระบุขอบเขตความคุ้มครองเฉพาะข้อถ้อยคำข้อที่ 10 แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องเสนอให้คณะกรรมการสิทธิบัตรเพิกถอนสิทธิบัตร อย่างไรก็ตาม เมื่อโจทก์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา แล้วอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 72 โดยในอุทธรณ์ดังกล่าวโจทก์ยังคงโต้แย้งเป็นประเด็นด้วยว่าการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่พร้อมเหตุผลสนับสนุนข้อโต้แย้งดังกล่าว ส่วนการพิจารณาตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 25 ฉ ในคดีนี้ จึงเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิบัตร ดังนี้ แม้อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรเพื่อเพิกถอนอนุสิทธิบัตร แต่ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวย่อมถือได้ว่าการดำเนินการไปตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 25 ฉ วรรคสี่ แล้ว เมื่อคณะกรรมการสิทธิบัตรมีอำนาจในการพิจารณาสั่งเพิกถอนอนุสิทธิบัตรตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคสี่ ตอนท้าย ทั้งยังมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับอนุสิทธิบัตรตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ ตามที่ พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 7 (2) บัญญัติ คณะกรรมการสิทธิบัตรซึ่ง

ขณะนั้นมีจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 เป็นกรรมการจึงมีอำนาจวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว และหากพิจารณาแล้วเห็นว่าการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ของโจทก์ไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ คณะกรรมการสิทธิบัตรย่อมมีอำนาจสั่งเพิกถอนอนุสิทธิบัตรนั้นได้ ที่โจทก์แก้ฎีกาโต้แย้งทำนองว่า คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ให้โจทก์แก้ไขอนุสิทธิบัตรตามกรณีปัญหาในคดีนั้นถือว่ายังอยู่ในระหว่างกระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริง การที่โจทก์อุทธรณ์คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงเป็นการให้ถ้อยคำชี้แจง ส่งเอกสาร หรือสิ่งใดเพิ่มเติม ซึ่งถือว่ายังอยู่ในกระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงเท่านั้น จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวและไม่มีอำนาจสั่งเพิกถอนอนุสิทธิบัตรของโจทก์ทั้งฉบับ แต่มีหน้าที่เพียงรวบรวมหนังสือและข้อชี้แจงดังกล่าว และทำความเข้าใจเสนอต่ออธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อพิจารณาสั่งประเด็นตามอุทธรณ์ของโจทก์ หากคณะกรรมการสิทธิบัตรมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิบัตรได้โดยอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่ได้ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรย่อมเป็นการก้าวล่วงอำนาจของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญานั้น เห็นว่าเมื่อคดีมีการเริ่มดำเนินกระบวนการตาม พ.ร.บ.สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ มาตั้งแต่ต้นจนกระทั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จ โดยอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาพิจารณาแสดงเหตุผลในประเด็นเกี่ยวกับความใหม่ของการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยแล้ว การพิจารณาต่อมาของคณะกรรมการสิทธิบัตรจึงมิใช่เป็นการก้าวล่วงอำนาจของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ข้อถ้อยสิทธิข้อที่ 1 ตามอนุสิทธิบัตรพิกาทเลขที่ 5467 มีรายละเอียดการประดิษฐ์ไม่แตกต่างไปจากอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 ส่วนข้อถ้อยสิทธิข้อที่ 2 ถึงที่ 9 ตามอนุสิทธิบัตรพิกาทเลขที่ 5467 นั้น ก็ล้วนเป็นการอ้างถึงลักษณะทางเทคนิคอันเป็นลักษณะพิเศษหรือรายละเอียดปลีกย่อยเพิ่มเติมจากข้อถ้อยสิทธิข้อที่ 1 เว้นแต่ข้อที่ 9 ซึ่งเพิ่มเติมจากข้อถ้อยสิทธิข้อที่ 8 อีกต่อหนึ่ง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นได้ว่ามีรายละเอียดการประดิษฐ์ไม่แตกต่างไปจากอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 เช่นกัน ดังนี้ ข้อถ้อยสิทธิข้อที่ 1 ถึงที่ 9 ของอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 จึงเป็นการประดิษฐ์ที่ได้มีการเปิดเผยสาระสำคัญหรือรายละเอียดไว้ในอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 อันเป็นงานที่ปรากฏอยู่ก่อนแล้ว สำหรับข้อถ้อยสิทธิข้อที่ 10 ของอนุสิทธิบัตรพิกาทเลขที่ 5467 ซึ่งมีครีbyn (8) มีลักษณะเป็นครีbyn นั้น แม้จะไม่ปรากฏว่ามีลักษณะตรงกับอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 ก็ตาม แต่ก็ถือเป็นความแตกต่างเพียงเล็กน้อย ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบสำคัญของการประดิษฐ์ไม่ทำให้การทำงานต่างไปจากเดิม เมื่อพิจารณาข้อถ้อยสิทธิทั้งหมดโดยรวมแล้วเห็นว่า การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ไม่แตกต่างไปจากงานที่ปรากฏอยู่แล้วเดิม นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ขึ้นส่วนตัวจุและขึ้นส่วนช่องไหลอาจถอดแยกออกจากกันได้โดยปรับปรุงให้ขึ้นส่วนตัวจุและขึ้นส่วนช่องไหลกลายเป็นขึ้นส่วนเดียวกันนั้น ก็เป็นการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงเพียงเล็กน้อยโดยไม่ทำให้ลักษณะการทำงานเปลี่ยนไปจากเดิม การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ทั้งฉบับจึงไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ การที่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ในฐานะคณะกรรมการสิทธิบัตรเห็นว่าอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 มีข้อถ้อยสิทธิส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากงานที่ปรากฏอยู่แล้ว ถือว่าไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่และมีคำสั่งให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรดังกล่าวจึงชอบแล้ว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ที่มีคำสั่งเพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467

ของโจทก์ และให้คงอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ของโจทก์ โดยมีข้อถือสิทธิครบทั้งสิบข้อไว้ตามเดิม จำเลยทั้งสิบเอ็ดให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง พิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษา แก่เป็นว่า ให้เพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการสิทธิบัตรที่ 4/2560 ของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 เฉพาะส่วนที่ เกี่ยวกับข้อถือสิทธิข้อที่ 10 ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 และในส่วนที่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 มีคำสั่ง ให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ทั้งฉบับ แล้วให้จำเลยที่ 1 ดำเนินการเกี่ยวกับอนุสิทธิบัตร เลขที่ 5467 ตามกฎหมายต่อไป นอกจากนี้ก็ให้เป็นไปตามคำพิพากษา

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยทั้งสิบเอ็ดฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและ การค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังได้เป็นยุติว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด จำเลยที่ 1 เป็นนิติบุคคลประเภทส่วนราชการสังกัด กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร และกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอื่นที่เกี่ยวข้อง จำเลยที่ 2 เป็นปลัดกระทรวงพาณิชย์และ โดยตำแหน่งดังกล่าวเป็นประธานคณะกรรมการสิทธิบัตร จำเลยที่ 3 ถึงที่ 11 เป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิทธิบัตร วันที่ 4 มิถุนายน 2551 มีการรับจดทะเบียนสิทธิบัตรของ สาธารณรัฐประชาชนจีน เลขที่ "CN 201068257Y" มีชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ว่า "Aluminum and Plastic Combined Anti-theft Bottle Cap" วันที่ 16 ตุลาคม 2552 มีการออกและประกาศ โฆษณาอนุสิทธิบัตร เลขที่ 5116 มีชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์ว่า ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุ ซ้ำของเหลวสำหรับขวดบรรจุ วันที่ 29 มีนาคม 2553 นายบุญยิ่ง ยืนคำขอรับอนุสิทธิบัตร ชื่อที่ แสดงถึงการประดิษฐ์ "กลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวแบบมีช่องไหลในตัว" พนักงานเจ้าหน้าที่ ของจำเลยที่ 1 ตรวจสอบแล้วเห็นควรให้รับจดทะเบียนการประดิษฐ์และออกอนุสิทธิบัตร วันที่ 22 มิถุนายน 2553 มีการประกาศโฆษณาและออกอนุสิทธิบัตรให้ อนุสิทธิบัตรดังกล่าวมีข้อถือสิทธิ ดังต่อไปนี้ ข้อที่ 1 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวสำหรับขวดบรรจุมีลักษณะ ประกอบด้วย ชั้นส่วนตัวจุกเป็นชั้นหลักที่ใช้ประกอบชุดกลไกนี้โดยกลางผิวภายนอกมีคريب วงแหวนจำนวนหนึ่งเป็นระยะสำหรับยึดกับผิวด้านในของคอขวดและตรงกลางภายในจุกเป็นช่อง ไหลผ่านของของเหลวจากปลายด้านล่างออกสู่ปลายด้านบน ชั้นส่วนตัววาล์ว (4) ที่เคลื่อนที่ได้ ประกอบอยู่ภายในชั้นส่วนตัวจุก (1) ปิดขวางช่องเปิดปลายด้านล่างของชั้นส่วนตัวจุก (1) ที่ เชื่อมต่อกับภายในขวดขณะขวดตั้งขึ้น ชั้นส่วนปะเก็น (5) ที่มีลักษณะเป็นแป้นกลมมีช่องเปิดและ ลักษณะสอดคล้องกับลักษณะด้านบนของส่วนช่องไหล (3) สำหรับเป็นส่วนกันไม่ให้ของเหลวรั่ว ออกจากขวดทางชั้นส่วนช่องไหลเมื่อเวลาที่เอียงขวดแต่ยังไม่ได้เปิดฝาปิดออก โดยบนชั้นส่วนปะ เก็น (5) มีส่วนขอบต่อยื่นออกมาจากแป้นกลมสำหรับสอดรัดกับผิวด้านในของส่วนบนของส่วนช่อง ไหล (3) และขอบของชั้นส่วนปะเก็น (5) ยังเป็นส่วนช่วยยึดชุดกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลว ให้อยู่กับฝาปิดก่อนนำไปใช้งาน มีลักษณะพิเศษคือ บริเวณภายในส่วนบนชั้นส่วนตัวจุกมีส่วนช่อง ไหลขึ้นรูปเป็นส่วนเดียวกันกับตัวจุกในตำแหน่งเหนือชั้นส่วนตัววาล์วสำหรับเป็นส่วนกันด้านบน ชั้นส่วนตัววาล์วอยู่ภายในชั้นส่วนตัวจุกและมีช่องไหลผ่านจำนวนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่เป็นช่อง ไหลผ่านของของเหลวออก ข้อที่ 2 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 1 ซึ่ง บริเวณกึ่งกลางชั้นส่วนช่องไหลลงด้านล่างเป็นระนาบเว้าหรือช่องรับแกนวาล์ว ข้อที่ 3 ฝาปิดที่มี กลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 1 ซึ่งส่วนช่องเปิดปลายด้านล่างของชั้นส่วนตัวจุก (1) มี

ลักษณะขอบช่องเปิดเป็นระนาบเว้าหรือโค้งรับกับลักษณะระนาบผิวของชิ้นส่วนตัวาลว (4) ข้อที่ 4 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 1 ซึ่งชิ้นส่วนตัวาลว (4) มีลักษณะเป็นลูกแก้วหรือพลาสติกขึ้นรูปที่มีฐานเป็นทรงกลม หรือโลหะสแตนเลสที่มีฐานทรงกลม ข้อที่ 5 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 1 ซึ่งส่วนหนึ่งของตัวจุกมีครีป (7) จำนวนหนึ่งสำหรับเสริมความแข็งแรงของชิ้นส่วนช่องไหล (3) ข้อที่ 6 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 1 ซึ่งชิ้นส่วนตัวาลวมีฐานเป็นทรงรีที่มีแกนต่อยื่นด้านบนสำหรับประกอบเข้าช่องแกนวาลว ข้อที่ 7 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 1 ซึ่งชิ้นส่วนตัวาลวเป็นแป้นที่มีแกนต่อยื่นขึ้นด้านบนมีสันเป็นแฉกจำนวนหนึ่งเสริมความแข็งแรงด้านบนแป้น ข้อที่ 8 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 1 ซึ่งบนชิ้นส่วนปะเก็น (5) บริเวณแนวร่องสัมผัสกับขอบปากขวดด้านบนมีครีปยื่น (8) หรือสันนูน (9) สำหรับรับแรงกดจากการปิดผนึกขวดในกระบวนการบรรจุ ข้อที่ 9 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 8 ซึ่งสันนูน (9) มีลักษณะเป็นสันนูนต่ำ ข้อที่ 10 ฝาปิดที่มีกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวตามข้อ 8 ซึ่งครีปยื่น (8) มีลักษณะเป็นครีปเฉียง วันที่ 29 พฤศจิกายน 2553 และวันที่ 22 มิถุนายน 2554 บริษัท ฝ. และบริษัท ส. ต่างยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ อ้างในทำนองเดียวกันว่าได้รับความเสียหายจากการรับจดทะเบียน และการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 มิใช่การประดิษฐ์ขึ้นใหม่ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 นายบุญยิ่ง โอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ให้แก่บริษัท ท. วันที่ 1 มิถุนายน 2558 บริษัท ท. โอนอนุสิทธิบัตรดังกล่าวให้แก่โจทก์โดยยื่นขอจดทะเบียนเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2558 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2559 พนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ตรวจสอบการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ผู้ขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ทั้งสองรายต่างเป็นผู้มีส่วนได้เสีย และการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรดังกล่าวไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ เห็นควรสั่งสอบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งต่อมาอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาโดยผู้อำนวยการกองสิทธิบัตรซึ่งปฏิบัติราชการแทนมีคำสั่งให้สอบสวนข้อเท็จจริง โจทก์ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวแล้วไม่เห็นด้วยกับผลการตรวจสอบ วันที่ 18 พฤษภาคม 2559 โจทก์ยื่นคำแถลงแสดงเหตุผลการตรวจสอบการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรดังกล่าว วันที่ 17 พฤศจิกายน 2559 พนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 สอบสวนอนุสิทธิบัตรดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ผู้ขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ทั้งสองรายต่างเป็นผู้มีส่วนได้เสีย และการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรดังกล่าวมีลักษณะเป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ และมีลักษณะตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ วันเดียวกัน อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาโดยผู้อำนวยการกองสิทธิบัตรซึ่งปฏิบัติราชการแทนวินิจฉัยว่า ผู้ขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ทั้งสองรายต่างเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ขอให้สิทธิตามอนุสิทธิบัตรดังกล่าวข้อที่ 1 ถึงที่ 9 เป็นการประดิษฐ์ที่มีลักษณะทางเทคนิคไม่แตกต่างจากงานที่ปรากฏอยู่แล้ว คือ อนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 หรือสิทธิบัตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน เลขที่ "CN 201068257Y" ส่วนข้อที่ 10 เป็นการประดิษฐ์ที่มีลักษณะทางเทคนิคแตกต่างไปจากงานที่ปรากฏอยู่แล้ว จึงกำหนดเงื่อนไขให้โจทก์แก้ไขข้อถือสิทธิใหม่ โดยให้ระบุขอบเขตความคุ้มครองให้ชัดเจนเฉพาะข้อถือสิทธิข้อที่แตกต่างเท่านั้น คือ เฉพาะข้อถือสิทธิข้อที่ 10 และให้โจทก์นำหนังสือสำคัญอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 มาคืน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำหนังสือสำคัญใหม่ที่มีข้อถือสิทธิที่แก้ไขขอบเขตให้ถูกต้องแล้วโดยใช้เลขที่หนังสือสำคัญเดิม วันที่ 25 มกราคม 2560 โจทก์อุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรว่าเป็นคำวินิจฉัยที่ออกไม่ถูกต้องตามหลักพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 และการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรของโจทก์เป็นการประดิษฐ์

ขึ้นใหม่ คณะกรรมการสิทธิบัตรแต่งตั้งคณะกรรมการสิทธิบัตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกลเพื่อให้พิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา วันที่ 5 กรกฎาคม 2560 คณะกรรมการสิทธิบัตรสาขาวิศวกรรมเครื่องกลมีมติเป็นเอกฉันท์ยืนตามคำสั่งของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา วันที่ 23 สิงหาคม 2560 จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ในฐานะคณะกรรมการสิทธิบัตรพิจารณาแล้วเห็นว่า สำหรับประเด็นการเป็นผู้มีส่วนได้เสียนั้น ผู้ขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ทั้งสองราย คือ บริษัท ผ. ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ฝาปิดผนึก และบริษัท ส. ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายสุราโดยใช้วิธีการสั่งซื้อฝาจวดจากผู้ผลิตและผู้จัดหาวัตถุดิบภายนอกเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งของบรรจุภัณฑ์สำหรับผลิตสุรา โดยยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่ประกาศโฆษณา ผู้ขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ทั้งสองรายจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ ส่วนประเด็นเรื่องการประดิษฐ์ขึ้นใหม่นั้น เมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ปรากฏอยู่แล้ว ได้แก่ อนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 หรือสิทธิบัตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน เลขที่ "CN 201068257Y" กับข้อถือสิทธิตามอนุสิทธิบัตรของโจทก์เป็นรายข้อแล้วพบว่า ข้อถือสิทธิข้อที่ 1 ถึงที่ 9 มีรายละเอียดการประดิษฐ์ที่ไม่แตกต่างกับงานที่ปรากฏอยู่แล้ว กล่าวคือ การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรของโจทก์ที่มีชิ้นส่วนตัวจุก (1) ชิ้นส่วนตัววาล์ว (4) ชิ้นส่วนช่องไหล (3) ชิ้นส่วนปะเก็น (5) ที่มีลักษณะเป็นแป้นกลมมีช่องเปิดและลักษณะสอดคล้องกับลักษณะด้านบนของส่วนช่องไหล (3) สำหรับเป็นส่วนกันไม่ให้ของเหลวรั่วออกจากขวดทางชิ้นส่วนช่องไหลเมื่อเวลาที่เอียงขวดแต่ยังไม่เปิดฝาดอก โดยบนชิ้นส่วนปะเก็น (5) มีส่วนขอบต่อยื่นออกมาจากแป้นกลมสำหรับสอดรัดกับผิวด้านในส่วนบนของส่วนช่องไหล (3) และขอบของชิ้นส่วนปะเก็น (5) ยังเป็นส่วนช่วยยึดชุดกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวให้อยู่กับฝาปิดก่อนนำไปใช้งาน โดยมีลักษณะเฉพาะ คือ บริเวณภายในส่วนบนชิ้นส่วนตัวจุกมีส่วนช่องไหลขึ้นรูปเป็นส่วนเดียวกันกับตัวจุกในตำแหน่งเหนือชิ้นส่วนตัววาล์ว ดังนั้น ข้อถือสิทธิข้อที่ 1 ถึงที่ 9 ของอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ (1) ประกอบมาตรา 6 (2) ส่วนข้อถือสิทธิข้อที่ 10 นั้น ได้ระบุถึงชิ้นส่วนปะเก็น (5) บริเวณแนวร่องสัมผัสกับขอบปากขวดด้านบนมีครีดยื่น (8) มีลักษณะเป็นครีดยื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวไม่มีการเปิดเผยไว้ในงานที่ปรากฏอยู่แล้ว เมื่ออนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 มีข้อถือสิทธิส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากงานที่ปรากฏอยู่แล้ว จึงถือว่าไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ (1), 65 ฉ ประกอบมาตรา 6 (2) คณะกรรมการสิทธิบัตรจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 วันที่ 19 ตุลาคม 2560 จำเลยที่ 1 มีหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวของคณะกรรมการสิทธิบัตรให้โจทก์ทราบ คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสิบเอ็ดข้อแรกว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ซึ่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการสิทธิบัตรมีอำนาจวินิจฉัยว่าการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ของโจทก์เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่หรือไม่ เห็นว่า คดีนี้เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ โดยบุคคลผู้มีส่วนได้เสียขอให้ตรวจสอบว่าการประดิษฐ์ที่ได้รับอนุสิทธิบัตรมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ หรือไม่ หลังจากมีการยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคหนึ่ง แล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการประดิษฐ์และทำรายงานการตรวจสอบเสนอต่ออธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคสอง เมื่ออธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาพิจารณารายงานการตรวจสอบดังกล่าวแล้วเห็นว่า

การประดิษฐ์ไม่มีลักษณะตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ จึงมีคำสั่งให้สอบสวนข้อเท็จจริงและแจ้งคำสั่งให้โจทก์ทราบ โดยโจทก์ยื่นคำแถลงแสดงเหตุผลของตนแล้วตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคสี่ ตอนต้น หลังจากสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาต้องพิจารณาว่าการประดิษฐ์นั้นมีลักษณะตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ หรือไม่ ซึ่งในประเด็นนี้อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาวินิจฉัยว่า การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 มีลักษณะทางเทคนิคแตกต่างไปจากงานที่ปรากฏอยู่แล้วเฉพาะข้อถือสิทธิข้อที่ 10 และกำหนดเงื่อนไขให้โจทก์แก้ไขข้อถือสิทธิใหม่โดยให้ระบุขอบเขตความคุ้มครองให้ชัดเจนเฉพาะข้อถือสิทธิที่แตกต่างดังกล่าวเท่านั้น เห็นได้ว่า คำวินิจฉัยดังกล่าวได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับความใหม่ของอนุสิทธิบัตรดังกล่าวพร้อมแสดงเหตุผลไว้ครบถ้วนแล้ว แต่ที่อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่ได้ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรเพื่อเพิกถอนอนุสิทธิบัตรก็เนื่องจากเห็นว่าหากโจทก์ยอมแก้ไขข้อถือสิทธิใหม่โดยระบุขอบเขตความคุ้มครองเฉพาะข้อถือสิทธิข้อที่ 10 แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องเสนอให้คณะกรรมการสิทธิบัตรเพิกถอนสิทธิบัตร อย่างไรก็ตาม เมื่อโจทก์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาแล้วอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 72 โดยในอุทธรณ์ดังกล่าวโจทก์ยังคงโต้แย้งเป็นประเด็นด้วยการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่พร้อมเหตุผลสนับสนุนข้อโต้แย้งดังกล่าว ส่วนการพิจารณาตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ ในคดีนี้จึงเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิบัตร ดังนี้ แม้อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่ได้ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรเพื่อเพิกถอนอนุสิทธิบัตร แต่ตามข้อเท็จจริงดังกล่าวย่อมถือได้ว่าเป็นการดำเนินการไปตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคสี่ แล้ว เมื่อคณะกรรมการสิทธิบัตรมีอำนาจในการพิจารณาสั่งเพิกถอนอนุสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ วรรคสี่ ตอนท้าย ทั้งยังมีอำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับอนุสิทธิบัตรตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ฉ ตามที่พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 70 (2) บัญญัติ คณะกรรมการสิทธิบัตรซึ่งขณะนั้นมีจำนวนที่ 2 ถึงที่ 11 เป็นกรรมการจึงมีอำนาจวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว และหากพิจารณาแล้วเห็นว่า การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ของโจทก์ไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ คณะกรรมการสิทธิบัตรย่อมมีอำนาจสั่งเพิกถอนอนุสิทธิบัตรนั้นได้ ส่วนที่โจทก์แก้ไต่ถามโต้แย้งทำนองว่า คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ให้โจทก์แก้ไขอนุสิทธิบัตรตามกรณีปัญหาในคดีนั้นถือว่ายังอยู่ในกระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริง การที่โจทก์อุทธรณ์คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงเป็นการให้ถ้อยคำชี้แจง ส่งเอกสารหรือสิ่งใดเพิ่มเติมซึ่งถือว่ายังอยู่ในกระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงเท่านั้น จำนวนที่ 2 ถึงที่ 11 ไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวและไม่มีอำนาจสั่งเพิกถอนอนุสิทธิบัตรของโจทก์ทั้งฉบับ แต่มีหน้าที่เพียงรวบรวมหนังสือและข้อชี้แจงดังกล่าว และทำความเข้าใจเสนอต่ออธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อพิจารณาสั่งประเด็นตามอุทธรณ์ของโจทก์ หากคณะกรรมการสิทธิบัตรมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิบัตรได้โดยอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญายังไม่ได้ทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อคณะกรรมการสิทธิบัตรย่อมเป็นการก้าวล่วงอำนาจของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญานั้น เห็นว่า คดีนี้หลังจากอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญามีคำสั่งให้

สอบสวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ณ วรรคสี่ ก็มีการแจ้งคำสั่งให้โจทก์ซึ่งเป็นผู้ทรงอนุสิทธิบัตรทราบโดยโจทก์ได้ยื่นคำแถลงแสดงเหตุผลของตนแล้ว และไม่ปรากฏว่าอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้เรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำชี้แจง ให้ส่งเอกสารหรือสิ่งใดเพิ่มเติมอีก ทั้งคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาก็ได้พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับความใหม่ของอนุสิทธิบัตรดังกล่าวพร้อมแสดงเหตุผลไว้ครบถ้วนแล้ว การสอบสวนข้อเท็จจริงตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ณ วรรคสี่ จึงเสร็จสิ้นแล้ว การที่โจทก์อุทธรณ์คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาย่อมมิใช่เป็นการให้ถ้อยคำชี้แจง ส่งเอกสารหรือสิ่งใดเพิ่มเติมดังที่โจทก์กล่าวอ้าง เมื่อคดีมีการเริ่มดำเนินกระบวนการตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ณ มาตั้งแต่ต้นจนกระทั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จโดยอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาพิจารณาแสดงเหตุผลในประเด็นเกี่ยวกับความใหม่ของ การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยแล้ว การพิจารณาต่อมาของคณะกรรมการสิทธิบัตรจึงมิใช่เป็นการก้าวล่วงอำนาจของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาดังที่โจทก์อ้างในคำแก้ฎีกาเช่นกัน ที่ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษวินิจฉัยทำนองว่าคณะกรรมการสิทธิบัตรยังไม่มีอำนาจให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรของโจทก์ในชั้นดังกล่าวได้นั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยทั้งสิบเอ็ดข้อนี้ฟังขึ้น มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสิบเอ็ดข้อต่อไปว่า การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่หรือไม่ ประเด็นดังกล่าวศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษยังมิได้วินิจฉัย แต่ในชั้นสืบพยานคู่ความทั้งสองฝ่ายต่างนำพยานหลักฐานเข้ามาสืบจนเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อมิให้คดีต้องล่าช้า ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นสมควรวินิจฉัยปัญหาข้อนี้ไปโดยไม่ต้องย้อนสำนวนกลับไปให้ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษพิจารณาในประเด็นนี้ใหม่ สำหรับประเด็นนี้เห็นว่า เมื่อพิจารณาอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 แล้ว การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรดังกล่าวประกอบด้วย 4 ชั้นส่วนสำคัญ ได้แก่ ชั้นส่วนตัวจุก (1) ซึ่งเป็นชั้นส่วนหลักที่ใช้ประกอบกลไกชุดนี้โดยส่วนกลางภายในเป็นช่องไหลผ่านของของเหลวจากปลายด้านล่างออกสู่ปลายด้านบนที่ประกอบยึดอยู่กับภายในคอขวด บนผนังส่วนนอกของชั้นส่วนตัวจุก (1) โดยรอบมีครีบริหรือแถบวงแหวนจำนวนหนึ่งต่อเป็นระยะสำหรับเป็นแถบผนึกยึดกับผนังด้านในของคอขวด, ส่วนช่องไหล (3) ที่ขึ้นรูปเป็นชั้นส่วนเดียวกับตัวจุกโดยส่วนช่องไหล (3) มีช่องไหลผ่านของของเหลวออกจำนวนหนึ่งประกอบอยู่ภายในชั้นส่วนตัวจุก (1) ในตำแหน่งเหนือชั้นส่วนตัวจุก (4) สำหรับเป็นส่วนกันด้านบนชั้นส่วนตัวจุก (4), ชั้นส่วนตัวจุก (4) ขึ้นรูปมีลักษณะที่สามารถเคลื่อนที่ได้เมื่อประกอบอยู่ภายในชั้นส่วนตัวจุก (1) และสามารถปิดขวางช่องเปิดปลายด้านล่างของชั้นส่วนตัวจุก (1) ที่เชื่อมต่อกับภายในขวดขณะตั้งขึ้น, และชั้นส่วนปะเก็น (5) ซึ่งเป็นชั้นส่วนที่ใช้ยึดชุดกลไกให้ติดอยู่กับฝาอะลูมิเนียม (6) ก่อนการบรรจุขวดและยังเป็นชั้นส่วนที่ใช้ป้องกันการรั่วซึมของฝาขวดเมื่อปิดผนึกฝาแล้ว โดยมีลักษณะเป็นแป้นกลมมีช่องเปิดและลักษณะสอดคล้องกับลักษณะด้านบนของส่วนช่องไหล (3) ซึ่งขอบของชั้นส่วนปะเก็น (5) เป็นแนวผนึกกับด้านในของฝาปิดกั้นไม่ให้ของเหลวรั่วออกจากขวดทางชั้นส่วนช่องไหลเมื่อเวลาที่เอียงขวดแต่ยังไม่ได้เปิดฝาด้านนอก และชั้นส่วนปะเก็น (5) นี้ยังมีส่วนขอบต่อยื่นออกมาจากแป้นกลมเพื่อสอดรัดกับผิวด้านในของส่วนบนของส่วนช่องไหล (3) และขอบของชั้นส่วนปะเก็น (5) ยังเป็นส่วนช่วยยึดชุดกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวให้อยู่กับฝาปิดก่อนนำไปใช้งาน ตามรูปที่ 1 และรูปที่ 2 ในอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 โดยชั้นส่วนทั้งสี่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นไปตามข้อถ้อยสิทธิข้อที่ 1 อันถือเป็นข้อ

ถือสิทธิหลัก ส่วนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 อันเป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้วประกอบด้วย 4 ชั้น ส่วนสำคัญเช่นกัน ได้แก่ ชั้นส่วนตัวจุกซึ่งส่วนกลางภายในเป็นช่องไหลผ่านของของเหลวจากปลายด้านล่างออกสู่ปลายด้านบนที่ประกอบยึดอยู่กับภายในคอขวด, ชั้นส่วนตัววาล์วที่เคลื่อนที่ได้ ประกอบอยู่ภายในชั้นส่วนตัวจุกปิดขวางช่องเปิดปลายด้านล่างของชั้นส่วนตัวจุกที่เชื่อมต่อกับภายในขวดขณะขวดตั้งขึ้น, ชั้นส่วนช่องไหลที่มีช่องไหลผ่านของของเหลวออกประกอบอยู่ภายในชั้นส่วนตัวจุกในตำแหน่งเหนือชั้นส่วนตัววาล์วสำหรับเป็นส่วนกันด้านบนชั้นส่วนตัววาล์วอยู่ภายในชั้นส่วนตัวจุก และชั้นส่วนปะเก็นที่มีลักษณะเป็นแป้นกลมแบนมีหยักเข้ากันกับผิวด้านบนของชั้นส่วนช่องไหลสำหรับเป็นส่วนกันไม่ให้ของเหลวรั่วออกจากขวดทางชั้นส่วนช่องไหลเมื่อเวลาที่เอียงขวดแต่ยังไม่ได้เปิดฝาปิดนี้ออก ชั้นส่วนปะเก็นนี้ยังมีแกนยื่นออกมาจากกลางแป้นกลมเพื่อใช้สอดรัดกับผิวด้านบนของชั้นส่วนช่องไหลเพื่อยึดชุดกลไกป้องกันการบรรจุซ้ำของเหลวให้อยู่กับฝาปิดก่อนนำไปใช้งาน ตามรูป ในอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรพิพาทเลขที่ 5467 แล้วเห็นได้ว่า ชั้นส่วนตัวจุก (1), ส่วนช่องไหล (3), ชั้นส่วนตัววาล์ว (4), และชั้นส่วนปะเก็น (5) ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 นั้น มีลักษณะการทำงาน เช่นเดียวกับชั้นส่วนตัวจุก, ชั้นส่วนช่องไหล, ชั้นส่วนตัววาล์ว, และชั้นส่วนปะเก็นตามอนุสิทธิบัตร เลขที่ 5116 อันเป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้ว ข้อถือสิทธิข้อที่ 1 ตามอนุสิทธิบัตรพิพาทเลขที่ 5467 จึง มีรายละเอียดการประดิษฐ์ไม่แตกต่างไปจากอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 ส่วนข้อถือสิทธิข้อที่ 2 ถึงที่ 9 ตามอนุสิทธิบัตรพิพาทเลขที่ 5467 นั้น ก็ล้วนเป็นการอ้างถึงลักษณะทางเทคนิคอันเป็น ลักษณะพิเศษหรือรายละเอียดปลีกย่อยเพิ่มเติมจากข้อถือสิทธิข้อที่ 1 เว้นแต่ข้อถือสิทธิข้อที่ 9 ซึ่ง เพิ่มเติมจากข้อถือสิทธิข้อที่ 8 อีกต่อหนึ่ง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วก็เห็นได้ว่ามีรายละเอียด การประดิษฐ์ไม่แตกต่างไปจากอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 เช่นกัน ดังนี้ ข้อถือสิทธิข้อที่ 1 ถึงที่ 9 ของ อนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 จึงเป็นการประดิษฐ์ที่ได้มีการเปิดเผยสาระสำคัญหรือรายละเอียดไว้ในอนุ สิทธิบัตรเลขที่ 5116 อันเป็นงานที่ปรากฏอยู่ก่อนแล้ว สำหรับข้อถือสิทธิข้อที่ 10 ของอนุสิทธิบัตร พิพาทเลขที่ 5467 ซึ่งมีครีbyn (8) มีลักษณะเป็นครีbynเฉยงั้น แม้จะไม่ปรากฏว่ามีลักษณะตรงกับ อนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 ก็ตาม แต่ก็ถือเป็นความแตกต่างเพียงเล็กน้อย ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบ สำคัญของการประดิษฐ์ไม่ทำให้การทำงานต่างไปจากเดิม เมื่อพิจารณาข้อถือสิทธิทั้งหมดโดยรวม แล้ว เห็นว่า การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตร 5467 ไม่แตกต่างไปจากงานที่ปรากฏอยู่แล้วเดิม การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 ทั้งฉบับจึงไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ส่วนที่โจทก์ได้แย้ง ไว้ในคำแก้ฎีกาว่า ชั้นส่วนตัวจุกซึ่งเป็นชั้นส่วนหลักตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 นั้นมี ลักษณะพิเศษ คือ บริเวณภายในส่วนบนชั้นส่วนตัวจุกมีส่วนช่องไหลขึ้นรูปเป็นส่วนเดียวกันกับตัว จุก แตกต่างกับอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 ที่อาจมีการเข้าถึงตัววาล์วจากด้านบนของตัวจุกภาย หลังจากประกอบติดตั้งชั้นส่วนตัวจุกที่มีช่องไหลในตัวได้นั้น การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 จึงมีโครงสร้างที่มีประโยชน์ในการปกป้องชั้นส่วนวาล์วให้อยู่ภายในตัวจุกอย่างมั่นคงและ ป้องกันการเข้าถึงตัววาล์วจากด้านบนของตัวจุกภายหลังติดตั้งชั้นส่วนตัวจุกนี้เข้ากับปากขวดบรรจุ แล้วนั้น เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ชั้นส่วนตัวจุกและชั้นส่วนช่องไหลอาจถอดแยกออก จากกัน ได้ปรับปรุงให้ชั้นส่วนตัวจุกและชั้นส่วนช่องไหลกลายเป็นชั้นส่วนเดียวกันนั้น เป็น การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงเพียงเล็กน้อยโดยไม่ทำให้ลักษณะการทำงานเปลี่ยนไปจากเดิม จึงไม่เป็น ความแตกต่างที่เป็นสาระสำคัญ และสำหรับที่โจทก์ได้แย้งต่อไปในคำแก้ฎีกาเกี่ยวกับ ความแตกต่างในข้อถือสิทธิข้อที่ 2 ถึงที่ 9 ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 นั้น ได้วินิจฉัยไว้แล้วข้างต้น

ว่าข้อถ้อยสินค้านั้นซึ่งเป็นข้อถ้อยสินค้านั้นมีรายละเอียดการประดิษฐ์ไม่แตกต่างไปจากอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 เช่นกัน ความแตกต่างทั้งหมดที่โจทก์ได้แย้งมาข้างต้นจึงไม่เป็นสาระสำคัญที่จะทำให้การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรพิกัดเลขที่ 5467 แตกต่างไปจากอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5116 ซึ่งเป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้วได้ เมื่อได้ความดังนี้แล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาเกี่ยวกับสิทธิบัตรของสาธารณรัฐประชาชนจีน เลขที่ "CN 201068257Y" อีกต่อไป เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนไป การที่จำเลยที่ 2 ถึงที่ 11 ในฐานะคณะกรรมการสิทธิบัตรเห็นว่าอนุสิทธิบัตรเลขที่ 5467 มีข้อถ้อยสินค้านั้นส่วนใหญ่ไม่แตกต่างจากงานที่ปรากฏอยู่แล้ว ถือว่าไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ และมีคำสั่งให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรดังกล่าวจึงชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยทั้งสิบข้อนี้ฟังขึ้น ที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศไม่เห็นพ้องด้วย พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์และฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สุพิศ ปรานีตพลกรัง · ภัทรศักดิ์ วรรณแสง · สิริกานต์ มีจุล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3766/2565>